

MOTYVUOTA IŠVADA
DĖL KAUNO INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ MOKYKLOS ORGANIZUOTŲ
MAŽOS VERTĖS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ SRITIES ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR
VERTINIMO, KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS IR NUSTATYMO
REZULTATŲ

Mažos vertės viešųjų pirkimų
(Veiklos sritis, kurios analizė ir vertinimas atlikti einamaisiais metais)

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO APRAŠYMAS

Kauno informacinių technologijų mokyklos direktoriaus pavaduotojas
infrastruktūrai Evaldas Žvinklys

(Subjektai, atlikę veiklos srities analizę ir vertinimą)

2020 m. I–IV ketv.

(Analizuotas laikotarpis)

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

Vadovaujantis Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, 2018 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos išvadamis dėl korupcijos rizikos analizės švietimo ir mokslo ministerijos veiklos srityse 31 p., Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V- 835 „Dėl veiklos srities, kurioje 2021 metais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir ministerijos valdymo sričiai priskirtose įstaigose tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, nustatymo ir ministerijos valdymo sričiai priskirtų įstaigų, kuriose 2021 metais tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, sąrašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro 2017 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 8–10.2.2 p. Kauno informacinių technologijų mokykloje (toliau – Mokykla), atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir parengta motyvuota išvada mažos vertės viešųjų pirkimų srityje.

Veiklos srities analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, ir parengti bei įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės ir veiklos srities, kurioje galimai egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas ir vertinimas nuo 2020 m. I ketv. iki 2020 m. IV ketv. pabaigos. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Kauno informacinių technologijų mokyklos direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai Evaldas Žvinklys.

2. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS
RIZIKOS VEIKSNIAI

Vertinamoje srityje nebuvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika (sritis atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 str. 4 d. 1 p. nustatytą kriterijų). Įstaigos viešųjų pirkimų srityje 2020-01-01– 2020-12-31 laikotarpiu nebuvo nustatytos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir / ar kito tapataus pobūdžio

fakto. Įstaigoje sudarytos galimybės darbuotojams, kitiems asmenims kreiptis ir informuoti apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir / ar kitų tapataus pobūdžio faktus (įsteigtas vidinis pranešimų apie pažeidimus kanalas, įstaigos interneto svetainėje skelbiama, kokiais būdais ir ką reikėtų informuoti apie galimus pažeidimus). Tokių pranešimų nebuvo gauta.

Vertinamoje srityje įstaiga priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“ (sritis atitinka KPI 6 str. 4 d. 5 p. nustatytą kriterijų). Anksčiau įstaigoje nebuvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas viešųjų pirkimų srityje. Šiais metais tai atliekama pirmą kartą. Visos priemonės, numatytos įstaigos korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo motyvuotoje išvadoje, yra įgyvendinamos.

Įstaigos vadovas paskiria asmenis, atsakingus už prekių, paslaugų ir (ar) darbų galiojančių pirkimo sutarčių peržiūrėjimą, pasirašytų sutarčių pratęsimo ir galiojimo įvertinimą. Taip pat asmenys, inicijuojantys pirkimus, yra atsakingi už rinkos tyrimo atlikimą potencialiems tiekėjams ir numatomai pirkimo vertei nustatyti. Pirkti naudojantis CPO elektroniniu katalogu taip pat yra paskirtas atsakingas asmuo, nustatytos jo funkcijos, pareigos ir atsakomybė. Įstaiga vadovaujasi teisės aktuose nustatyta ir reglamentuota prekių, paslaugų ir (ar) darbų pirkimų planavimo tvarka. Įstaigoje yra nustatyta pirkimo inicijavimo ir pasirengimo pirkimui tvarka (pirkimo paraiškos pildymas, derinimas, pateikimas ir tvirtinimas; pavedimas pirkimo komisijai arba pirkimų organizatoriui atlikti pirkimo procedūras), yra paskirti įstaigos vadovo dalyvaujantys asmenys, priskirtos jų funkcijos, teisės, pareigos, atsakomybė. Taip pat paskirti asmenys atsakingi už pirkimo būdo pasirinkimą, pirkimo dokumentų rengimą, derinimą ir tvirtinimą. Skelbimo apie pirkimą tvirtinimą, sprendimo dėl pirkimo procedūrų nutraukimo priėmimą, tiekėjų pretenzijų nagrinėjimą. Pirkimo sutarties projekto parengimą ir derinimą, pirkimo sutarties pasirašymą, laimėjusio pasiūlymo ir (ar) sudarytos pirkimo sutarties ir jos pakeitimų viešinimą, pirkimų sutarties registravimą ir saugojimą. Sutartinių išipareigojimų vykdymą, terminų laikymosi koordinavimą, atitikties pirkimo sutartyse numatytiems kokybiniais ir kitiems reikalavimams stebėseną, pastebėtų trūkumų ištaisymą, sutartyje tiekėjui numatytų prievolių užtikrinimo būdų taikymą pirkimų sutarties sąlygų keitimą, pirkimo sutarties nutraukimą. Visi su pirkimų vykdymu susiję dokumentai įstaigoje registruojami registruose. Bet įstaigoje nėra naudojami elektroniniai įrankiai, skirti efektyvesniam pirkimų planavimui bei kontrolei. Įstaigos viešųjų pirkimų komisijos asmenys nėra įtraukti vien pavaldumo ryšiais susieti asmenys. Vidaus teisės aktuose kaitumas nenumatytas, jis yra vykdomas pagal poreikį (atostogos, darbuotojų kaita). Asmenys, kurie atlieka viešojo pirkimo iniciatorių funkcijas, tik išskirtiniais atvejais patys organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus, nes jie geriausiai žino kokios prekės reikia ir gali nupirkti tinkamiausią prekę. Viešuosius pirkimus inicijuojantys ir organizuojantys asmenys viešųjų pirkimų procedūrose dalyvauja tik deklaravę privačius interesus, pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Įstaigoje yra numatyta, kad planuojant lėšas mažos vertės viešiesiems pirkimams vykdomi rinkos tyrimai siekiant įvertinti atitinkamo pirkimo objekto rinkos kainą, atsižvelgti į panašių pirkimų planavimo patirtį. Esant prekės ar paslaugos poreikiui, pirkimo poreikis derinamas su įstaigos vadovu. Patenkinti viešųjų pirkimų poreikį naudojantis CPO paslaugomis įstaiga naudojasi tiek, kiek tai privaloma pagal VPI ir Aprašą. Įstaigos vidaus teisės aktuose nėra nustatyti konkretūs reikalavimai dėl apklausiamų tiekėjų skaičiaus, vykdant mažos vertės pirkimus, nes tai reglamentuoja viešųjų pirkimų Aprašas, kurio turi vadovautis visi atsakingi asmenys. Pirkimo dokumentų rengimo reikalavimai orientuoti į tai, kad nebūtų reikalaujama daugiau negu nustatyta VPI ir Aprašo reikalavimuose. Ne visada įstaigoje yra užtikrinama, kad pirkimo procedūrą patvirtinančiuose dokumentuose būtų nurodomos kuo tikslesnės pirkimo objektą apibūdinančios ypatybės. Įstaigos vidaus teisės aktuose nėra numatytos ar vertinamu laikotarpiu buvo vykdomos priemonės, skirtos mažinti tikimybę, kad pirkimų techninės specifikacijos gali būti pritaikomos

konkreiems tiekėjams, nes tai yra VPĮ ir viešųjų pirkimo Aprašo prerogatyva. Dėl laiko ir žmogiškųjų resursų švaistymo, VPT prieš keletą metų protingai reikalavimo atsisakė taip pat, įstaiga savo interneto svetainėje papildomai neviešina informaciją apie mažos vertės viešuosius pirkimus laimėjusius tiekėjus, jų teikiamas paslaugas, šių paslaugų vertes ir tiekėjų pasirinkimo priežastis. Dėl žmogiškųjų resursų stygiaus Kontrolė visuomeniniais pagrindais ir nekvalifikuotų asmenų būtu tik formali, todėl nėra vykdoma. Taip pat kaip ir mažos vertės viešųjų pirkimų procedūrų prevencinė, einamoji ir paskesnioji kontrolė. Įstaiga atlieka viešųjų pirkimo sutarčių įvykdymo rezultatų vertinimą.

Įstaigos atsparumo korupcijai lygis (AKL) viešųjų pirkimų srityje pagal Antikorupcinės aplinkos kūrimo viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo priede 17.24 nustatytus kriterijus (7 lentelė) ir apskaičiavimo metodikas yra 0,8.

2020 metais įstaiga atliko 10 mažos vertės skelbiamus pirkimus, iš kurių 3 buvo tarptautiniai. Mažos vertės pirkimai sudarė 55% visų mažos vertės pirkimų sumos. Neskelbiamų pirkimų buvo atlikta 247, kurių vertė sudarė 40% visų mažos vertės pirkimų. Mažos vertės skelbiamų pirkimų iš vienintelio tiekėjo 2020 m. įstaiga neatliko, buvo įvykdyti tik neskelbiami pirkimai. Vidutinis dalyvių / pasiūlymų skaičius mažos vertės skelbiamuose pirkimuose sudarė 5,33, neskelbiamuose 1,13. Viso vidurkis siekė 3,23 pasiūlymų / dalyvių vienam pirkimui. Kai buvo sudaromos sutartys vykdant mažos vertės pirkimus iš vienintelio tiekėjo 2020 m., visi pirkimai buvo vykdyti vieno asmens, o ne viešojo pirkimo komisijos. Dažniausios neskelbiamų mažos vertės pirkimų priežastys yra tokios kaip kad pirkimų sutarčių vertės nesiekia 10000 Eur be PVM, pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai buvo nepriimtini ar netinkami, parduoti prekes, suteikti paslaugas ar darbus galėjo tik konkretus tiekėjas (dėl meno kūrinio ar meninio atlikimo unikalumo; dėl techninių priežasčių; dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos). Per CPO nevykdytų neskelbiamų mažos vertės pirkimų, kuriuos galima buvo atlikti per CPO, skaičius buvo tik 4, kurių bendra vertė tik 5283,36 Eur. Tai sudaro tik 1% visų atliktų mažos vertės pirkimų vertės.

Iš atlikto tyrimo medžiagos, galime teigti, kad įstaiga, atliekanti mažos vertės viešuosius pirkimus, turėtų pritraukti daugiau dalyvių, sulaukti didesnio pasiūlymų skaičiaus. Pirkimus, esant galimybei, turėtų vykdyti ne vienas atsakingas asmuo, o keli ar net sudarytos viešojo pirkimo komisijos. Taip pat įstaiga turi stengtis daugiau pirkimų vykdyti naudojantis CPO sistema. Įstaigoje yra priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui. Įvertinta, jog teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra. Vertinimo metu neatitikimų teisės aktams nenustatyta. Korupcijos pasireiškimo mažos vertės viešųjų pirkimų srityje gali pasireikšti tik dėl darbuotojų, vykdančių funkcijas šioje veiklos srityje, neatsakingumo, nesąžiningumo, pasinaudojimo tarnybine padėtimi. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, galima teigti, kad vertintoje veiklos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja minimaliai, nes ji kontroliuojama šią veiklos sritį reglamentuojančiais teisės aktais.

3. PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGĮ

Atliekant mažos vertės viešuosius pirkimus įstaiga neturi darbuotojų, kurie dirbtų tik su viešaisiais pirkimais susijusias funkcijas. Įstaiga tam turi tik 0,5 etato. Na o įstaigoje dirbančių darbuotojų, atliekančių ne tik su viešaisiais pirkimais susijusias, bet ir kitas funkcijas, skaičius yra 10. Įstaiga nėra pritraukusi kitų ministerijai pavaldžių įstaigų darbuotojų į įstaigoje vykdomų pirkimo procedūrų vykdymą ir neperka įmonių, fizinių asmenų paslaugų šios funkcijos vykdymui. Tokioje įstaigoje nėra pakankamas viešųjų pirkimų specialistų, atliekančių tik su viešaisiais pirkimais susijusias funkcijas, skaičius.

4. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Siekti, kad sudaryta viešųjų pirkimų komisija vykdytų daugiau mažos vertės viešųjų pirkimų. Suteikti galimybę kelti kvalifikaciją paskirtiems komisijos nariams šioje srityje.	2022-09-30	Daugiau viešųjų pirkimų komisijos įgyvendintų mažos vertės viešųjų pirkimų nei 2020 m. Komisijos narių kelta kvalifikacija pirkimų viešųjų pirkimų srityje.	Viešųjų pirkimų komisijos atliktų pirkimų skaičius. Kvalifikacijos kėlimo seminaruose ar mokymuose dalyvavusių viešųjų pirkimų komisijos narių skaičius.

Įstaigos vadovas

(Parašas)

Juozapas Dambrauskas
(Vardas ir pavardė)